

Ὁρθοδοξία

«Τίς κοινωνία φωτι

πρὸς σκότος;»

καὶ Αἵρεσις

Ὑπῆρξε γάμος τῆς Θεοτόκου;*

Ἐνα ἀνιστόρητον μύθευμα ὡς προτεσταντικὸν ἐπιχείρημα

*Πρωτ. Βασιλείου Α. Γεωργόπουλου,
Ἐπικ. Καθ. Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.*

Μὲ ἀφορμὴ τῆς παλαιότερης καὶ νεότερης ρωμαιο-καθολικῆς ὑπερβολῆς καὶ καταχρήσεις (Μαριολογικὰ δόγματα καὶ συναφεῖς θεολογικῆς γνῶμης), εἶναι γνωστὴ ἱστορικὰ ἡ ἀρνητικὴ καὶ ἀπορριπτικὴ στάση τοῦ Προτεσταντισμοῦ ἀπέναντι στοῦ πρόσωπο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ἡ ἀρνητικὴ αὐτὴ προτεσταντικὴ στάση ἀποτυπώνεται καὶ καταγράφεται εὐρύτερα καὶ στὰ πλαίσια τῶν Διαχριστιανικῶν Διαλόγων, καθὼς καὶ ἐκεῖ, ὅπως ὁμολογοῦν λ.χ. καὶ Διαμαρτυρόμενοι θεολόγοι¹, τὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου παραμένει ἓνα πολὺ δύσκολο θέμα, γιὰ νὰ ὑπάρξει μιὰ κοινὴ βάση δογματικῆς συμφωνίας καὶ ἀποδοχῆς.

Ἡ προτεσταντικὴ ἀντίθεση στοῦ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου στὸν Προτεσταντικὸ χῶρο, στὰ πλαίσια τῆς ἐπιχειρηματολογίας της, πολλὰ φορὲς θὰ υἱοθετήσῃ καὶ ἀνιστόρητα μυθεύματα, στὴν προσπάθειά της νὰ δικαιολογήσῃ ἀντίστοιχες δογματικῆς τοποθετήσεις της.

Ἐνα τέτοιο μύθευμα εἶναι καὶ ὁ ὑποτιθέμενος γάμος, κατ' αὐτοὺς πάντα, τῆς Θεοτόκου μὲ τὸν Μνήστορα Ἰωσήφ.

* * *

Αὐτὸ τὸ ἀνιστόρητο μύθευμα τὸ βλέπουμε ὡς θέση, ὡς δεδομένο, στοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τῶν προτεσταντικῶν ἐκδόσεων «Ὁ Λόγος», ποὺ ἀνήκουν στὴν κίνηση ποὺ ἱδρύσῃ ὁ Ἑλληνοκύπριος Σπύρος Ζωδιάτης (1922-2009) «Advancing Ministries of the Gospel – Προωθώντας τὶς Διακονίες τοῦ Εὐαγγελίου»².

Αναφερόμενος ὁ προτεστάντης συντάκτης στὸν συγγραφέα τῆς Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου γράφει:

«Συγγραφεὺς τῆς Ἐπιστολῆς ἀνέκαθεν ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὅτι εἶναι ὁ Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, κατὰ τὸν συγγραφέα Ἐλβίδιον τοῦ 4ου αἰῶνος υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ καὶ Μαρίας, τοῦ γάμου τοῦ συντελεσθέντος μετὰ τὴν διὰ τοῦ Πνεύματος Ἁγίου γέννησιν τοῦ Κυρίου»³.

* * *

Δύο ἐπισημάνσεις πρέπει νὰ κάνουμε ἐν προκειμένῳ.

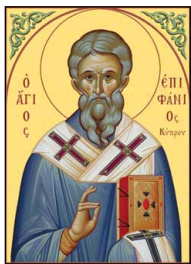
Πρῶτον, ἀναφέρει ὡς δεδομένο γάμο τοῦ Μνήστορος Ἰωσήφ καὶ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. **Τέτοιος γάμος ὅμως δὲν ἔγινε ποτέ**⁴. **Τ**ὸ μύθευμα τὸ παραθέτει ὡς δεδομένο.

Δεύτερον, ἐπικαλεῖται καὶ παραπέμπει στὸν Ἐλβίδιο, τὸν ὁποῖο χαρακτηρίζει ἀπλῶς ὡς συγγραφέα τοῦ 4ου αἰῶνα.

Αποσιωπᾶ ὅμως τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ἐλβίδιος εἶναι γνωστὸς αἰρετικὸς⁵ τοῦ 4ου αἰῶνα, μαθητῆς τοῦ Ἀρειανοῦ Ἀύξεντιῦ⁶, ὁ ὁποῖος πολέμησε τὴν Αἰειπαρθενία τῆς Θεοτόκου, ὑποστηρίζοντας ὅτι, μετὰ τὴ γέννηση τοῦ Κυρίου, παντρεύτηκε τὸν Ἰωσήφ καὶ ἀπέκτησε μαζί του καὶ ἄλλα παιδιά⁷.

Τις ἀπόψεις τοῦ Ἐλβίδιου τις ἔχει ἀναιρέσει διεξοδικὰ ὁ ἅγιος Ἱερώνυμος⁸.

Βεβαίως, ὁ Ἐλβίδιος δὲν πρωτοτυποῦσε. **Τ**ις ἴδιες θέσεις γιὰ τὴν Θεοτόκο Μαρία ὑποστήριζαν καὶ οἱ αἰρετικοὶ Ἀντιδοκομαριανίτες, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος Κύπρου:

«Ἀντιδοκομαριανιτῶν γάρ τινές, ὥσπερ ἐχθρίαν πρὸς τὴν Παρθένον ἔχοντες καὶ βουλόμενοι κατευτελίξειν ἐκείνης τὸ κλέος, φθόνῳ τινὶ ἀρθέντες ἢ σφάλματι καὶ χρᾶναι βουλόμενοι διανοίας ἀνθρώπων, ἐτόλμησαν λέγειν τὴν ἁγίαν Μαρίαν μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν ἀνδρὶ συνῆφθαι, φημὶ δὲ αὐτῷ τῷ Ἰωσήφ»⁹.

* * *

Ὁ ἔλληνας Διαμαρτυρόμενος, ὅπως ἀβιάστως προκύπτει ἀπὸ τὶς θέσεις του, ὄχι μόνο χρησιμοποίησε ἱστορικοδογματικὲς ἀνακρίβειες, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον μὲ τὴν πρακτικὴν αὐτῆ, δυστυχῶς, ταυτίστηκε μὲ ἀρχαίους αἰρετικούς.

Ἐτσι ἐπιβεβαιώνεται ἡ θέση τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ λογίου κληρικοῦ τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ἀεμνήστου Κων/νου Καλλινίκου, ὅτι τὴν Θεοτόκο ὁ Προτεσταντισμὸς τὴν «κατέρριψεν εἰς τὸ ἐπίπεδον κοινῆς γυναικός, ἀσυστόλως

μετὰ τοῦ Ἰωσήφ παιδοποιούσης, ἐν ἧ ἡ ἀπρόσιτος Θεότης κατε-
σκήνωσε καὶ ὡς κρίνον ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν ἠρετίσατο»¹⁰.

(*) Ἐφημ. «**Ὁρθόδοξος Τύπος**», ἀριθ. 2036/12.9.2014, σελ. 3. Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. Βλ. **H. Düfel**, Maria I, evang. Sicht, στὸ H. Krügeru.a. (Hrsg), Ökumene Lexikon, 1983, στ. 778, Πρβλ. **J. Felner - L. Vischer** (Hrsg), Neues Glaubensbuch, 1973, σσ. 616-617.
2. Βλ. **Πρωτ. Α. Ἀλεβιζόπουλου**, Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραχριστιανικῶν ομάδων, 1991, σ. 350.
3. Βλ. **Γ.Ζ. Κωνσταντινίδη**, Νέον Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, 1985, σ. 361.
4. Αναλυτικὰ βλ. **Μ. Σιώτου**, Ὁ μνήστωρ Ἰωσήφ ὁ κατὰ Νόμον Πατὴρ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Θεολογίας), Ἀθῆναι 1987.
5. **B. Altaner – B. Stuiber**, Patrologie, Sonderausgabe, 1993, σ. 400.
6. Βλ. **Gennadius Massiliensis**, De Scriptoribus Ecclesiasticis, 32, PL 58, 1077A.
7. Βλ. **H. Fr. von Campenhausen**, Die Jungfrauengeburt in der Theologie der alten Kirche, 1962, σ. 55. **J. Huhn**, Das Geheimnis der Jungfrau-Mutter Maria nach dem Kirchenvater Ambrosius, 1954, σσ. 193-194. **π. Γ. Φλωρόφσκυ**, Οἱ Βυζαντινοὶ ἀσκητικοὶ καὶ πνευματικοὶ πατέρες (μετ. Παν. Πάλλη), 1992, σσ. 113-117.
8. Βλ. **O. Bardenhewer**, Geschichte der altkirchen Literatur, Band 3, 1962³, σ. 55. **H. Fr. Von Campenhauser**, Lateinische Kirchenväter, 1986⁶, σσ. 125-126.
9. Βλ. **Ἐπιφανίου Κύπρου**, Πανάριον. Αἵρεσις 78, PG 42, 700C.
10. Βλ. **Πρωτ. Κ. Καλλινίκου**, Θεοδοκίας, 1958², σ. 51.